

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ 'SIS' - 12 GRUDNIA 1989 r.

WIADOMOŚCI KRAJOWE

WARSZAWA. 12.12. premier przyjął przewodniczącego Tymczasowej Krajowej Rady Rolników Indywidualnych 'Solidarność' Józefa Ślisza, który przedstawił najważniejsze problemy nurtujące dziś polską wieś. Jego zdaniem rolnicy najbardziej odczuwają procesy inflacyjne. Józef Ślisz zwrócił też premierowi uwagę na monopole handlowe, które pośrednicząc w sprzedaży zagarniają znaczną część sum płaconych za żywność przez konsumentów. Zainteresowanie premiera budziło funkcjonowanie spółdzielczości, rozwój infrastruktury i drobnego przemysłu na wsi. Józef Ślisz zaprosił premiera Tadeusza Mazowieckiego na Zjazd Krajowy NSZZ RI "Solidarność", który odbędzie się w Mistrzejowicach w dniach 15-17.12.

WARSZAWA. 12.12. premier Tadeusz Mazowiecki podpisał zarządzenie w sprawie podziału przedsiębiorstw eksploatacji węgla oraz przedsiębiorstw materiałów budowlanych przemysłu węglowego, zgrupowanych we Wspólnocie Węgla Kamiennego. Zlikwidowane zostają struktury pośrednie. Poszczególne kopalnie stają się samodzielnymi przedsiębiorstwami państwowymi. Ich organem założycielskim jest minister przemysłu. Zarządzenie wchodzi w życie z datą 12.12..

WARSZAWA. Projekt ustawy o opodatkowaniu osób prawnych przewiduje całkowite zablokowanie wzrostu płac od 1.01.90, poza wzrostem wynikającym z indeksacji. Przekroczenie funduszu płac do 2 proc. spowoduje konieczność zapłacenia 200 proc. podatku, a przekroczenie go o ponad 2 proc. spowoduje podwyższenie opodatkowania do 500 proc.. Projekt zakłada, że wskaźnik indeksacyjny ma co miesiąc ustalać Rada Ministrów. W styczniu - stwierdza projekt - wobec przewidywanego dużego wzrostu cen, będzie on wynosił 0.8, ale w miarę stabilizowania się sytuacji gospodarczej będzie on zmniejszany do 0.6. Ponadto, jeżeli przedsiębiorstwo będzie zlecało wykonanie prac spółkom korzystającym z pracy robotników danego przedsiębiorstwa, ich wynagrodzenie będzie wliczane do funduszu płac przedsiębiorstwa i będzie podlegało opodatkowaniu. (Dotychczas był to sposób na omijanie podatku od wzrostu płac, który został wprowadzony wcześniej i nosił żargonową nazwę "popiwku". Był on o wiele mniej restrykcyjny.)

W Biurze Prasowym OPZZ poinformowano przedstawiciela SIS, że Porozumienie jest przeciwne tej ustawie. Rządowi zarzucono brak konsultacji ze związkami i manipulowanie liczbami w celu zmniejszenia dochodów pracowników gospodarki uspołecznionej.

Podobnie wypowiedział się Stanisław Handzlik z Huty im. Lenina. Stwierdził on, że jest jeszcze za wcześnie na reakcję. Dodał natomiast, że dotychczasowe płace w hutnictwie są zaniżone i w programie Solidarności leży doprowadzenie ich do poziomu, jaki jest w hutnictwie zachodnim. W kontekście tej wypowiedzi można się spodziewać, że podobne zdanie o swoich płacach będą mieli przedstawiciele innych branż w Polsce.

Rzecznik prasowy PZPR Jan Bisztyga odmówił skomentowania tej ustawy. Posłowie PZPR - powiedział - wypowiedzą się na temat całości polityki gospodarczej rządu w debacie parlamentarnej nad tą polityką. Bisztyga podkreślił, że chodzi mu o debatę całościową i że to właśnie jego partia zażądała jej przeprowadzenia.

SZCZECIN. W związku z rocznicą 13 Grudnia Zarząd Regionu Pomorza Zachodniego wydał następujące oświadczenie: "Na obie rocznice grudniowe 13 i 17 Grudnia NSZZ 'Solidarność' patrzy z nowej perspektywy politycznej. Wkroczyliśmy na drogę demokracji i wolności, i chociaż jesteśmy u jej początku, to głębokość już dokonanych zmian, jak i burzliwy proces podobnych przemian w Europie Wschodniej, każe wierzyć, że z drogi tej nie ma odwrotu. Obie rocznice to dzisiaj optymistyczne świadectwo zwycięstwa sił społecznych nad przeciwnikami demokracji i wolności. Robotnicy, którzy zginęli w Grudniu 70 i 81 roku, a także ci wszyscy, którzy ucierpieli w stanie wojennym - zapłacili wysoką cenę. Mamy szansę realizowania ich ideałów, ale także w 1989 mają one swoją cenę wyrzeczonych w pogarszającej się sytuacji życiowej. Mamy nadzieję, że tak rozumiana pamięć o ofiarach grudniowych pomoże nam lepiej zrozumieć wymagania naszego czasu".

ŁÓDŹ. W związku z decyzją Jacka Kwaśniewskiego o wystąpieniu z NSZZ 'S' dr Henryk Michalak - poseł OKP z woj. sieradzkiego, członek komisji zakładowej 'S' Uniwersytetu Łódzkiego, wystosował następujący list otwarty: "W pełni popieram treść listu otwartego dr Jacka Kwaśniewskiego. Solidaryzując się z jego stanowiskiem i szanując jego decyzję, zgłaszam fakt zawieszenia swojego członkostwa w NSZZ 'S', oczekując tym samym podjęcia przez komisję zakładową NSZZ 'S' Uniwersytetu Łódzkiego spraw postulowanych przez dr Jacka Kwaśniewskiego".

SIEDLCE. 12.12. Siedlecki Komitet Robotniczy PPS (podległy TKK PPS) zorganizował pikietę przed siedzibą ZSMP i ZMW. 13.12.81 w budynku tym został rozbity Ogólnopolski Komitet Strajkowy Rolników Indywidualnych. Demonstranci domagali się ukarania winnych wprowadzenia stanu wojennego i wycofania wojsk radzieckich z Polski.

BIELSKO BIAŁA. 1.12. Zarząd Regionu Podbeskidzia powołał Związkowy Bank Informacji do spraw Zatrudnienia i Zwolnień Grupowych. Zarząd Regionu zobowiązał przewodniczących komisji zakładowych 'S' do składania pisemnych informacji o planowanych grupowych zwolnieniach pracowników i wolnych miejscach pracy.

BIELSKO BIAŁA. 2.12. odbył się pierwszy wojewódzki zjazd delegatów Rolników Indywidualnych 'S'. Wybrano Radę Wojewódzka i jej przewodniczącego. Solidarność Rolników Indywidualnych liczy w woj. bielskim 1550 członków, zgłoszonych z 12 gmin na 54 gminy w województwie.

BIELSKO BIAŁA. Załoga Zakładów Przemysłu Włókienniczego 'Merilana' zaapelowała do wszystkich pracujących w Polsce o przepracowanie chociaż jednej wolnej soboty na rzecz wsparcia rządu T. Mazowieckiego. W ostatnią sobotę listopada i pierwszą sobotę grudnia pracownicy 'Merilany' wypracowali ponad 10 mln złotych. Z tej kwoty część przeznaczono na potrzeby emerytów i rencistów z 'Merilany', część na fundusz 'SOS', a część (8 mln zł) wpłacono na fundusz wspierania inicjatyw rządu Tadeusza Mazowieckiego.

BIELSKO BIAŁA. W związku z rezygnacją Grażyny Staniszwskiej z prac w Krajowej Komisji Wykonawczej oraz zmianą na stanowisku przewodniczącego Zarządu Regionu Podbeskidzie, zarząd upoważnił nowego przewodniczącego, Henryka Keniga, do udziału w pracach KKW.

RADOM. 11.12. Prokuratura Rejonowa wystąpiła do przedsiębiorstwa państwowego "Polam" o udostępnienie dokumentów regulujących

działalność spółki "Rawap". Spółka "Rawap" powstała w kwietniu 89 roku i - zdaniem KZ "S" - naraża przedsiębiorstwo na duże straty finansowe.

KOZIENICE. Trwa pogotowie strajkowe w Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Kozienicach. Konflikt powstał na tle podziału nagród z eksportowej sprzedaży kazeiny, nadmiernie premiującego kadre kierowniczą. "Solidarność" zgłosiła postulat zwiększenia stawek godzinowych, ustalenia wysokości premii na poziomie 50 proc., polepszenie warunków pracy kobiet. Po wczorajszych rozmowach z zarządem Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej Komisja Zakładowa "S" uzyskała zgodę na podniesienie dodatku za pracę szkodliwą. Rozważana jest możliwość zawieszenia gotowości strajkowej. Druga tura rozmów będzie prowadzona 14.12.

ZAPNIOŃ. Trwa protest górników Kopalni Glinki Ogniotrwalej w Zapniowie. Ponieważ dyrekcja kopalni nie wypłaciła pracownikom premii barbórkowej, górnicy zablokowali wywóz gliny z terenu kopalni. Dyrekcja uważa dotychczasową produkcję za nieopłacalną. W przyszłym roku do zakładu wejdzie spółka z udziałem kapitału zagranicznego, która zajmie się produkcją materiałów budowlanych. Kopalnia w Zapniowie zostanie najprawdopodobniej zamknięta. W przyszłym tygodniu wszyscy górnicy mogą otrzymać wypowiedzenia z pracy. Na spotkaniu z załogą Zapniowa naczelnik gminy Przysucha powiedział, że rozważa możliwość wykupu kopalni, ponieważ jej zamknięcie byłoby dużą stratą dla regionu.

RADOM. Rozpoczęła się "ewakuacja" PZPR z budynku przy ul. 1 Maja w Radomiu. Zwolnioną część budynku zajmie prawowity właściciel - Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych w Radomiu. Dotychczasowa siedziba leśników zostanie przekazana na potrzeby służby zdrowia.

NOWA HUTA. Z wypowiedzi rzecznika prasowego Komisji Hutnictwa NSZZ "S" Stanisława Handzlika dla przedstawiciela SIS, dowiadujemy się, iż płace w hutnictwie są zaniżone, co prawdopodobnie spowoduje odpływ pracowników. Związek zamierza doprowadzić do właściwych relacji płacowych. Wiele hut gotowych jest dokonać tego poprzez modernizację połączoną z rozwiązaniem problemów ekologicznych.

LIPSKO. 7.12. w Zakładach Zespołów Samochodowych doszło do 2-godzinnego strajku. Załoga domagała się wypłacenia zaległej rekompensaty. Po interwencji komisji zakładowej "S" rekompensate wypłacono i akcja została zakończona.

KRAKÓW. 11.12. prezydium RKS "Małopolska" uchwaliło komunikat, w którym wyraża zadowolenie z rozwiązania konfliktu w Nowej Hucie. Podkreślono, że - z uwagi na etos "Solidarności" - Prezydium nie będzie akceptować aktów wandalizmu i brutalności, zarówno ze strony sił porządkowych, jak i demonstrantów. Prezydium stoi na stanowisku, że wywalczone przez całą opozycję prawo do swobodnego wyrażania poglądów, umożliwi wywieranie nacisku na władze.

KRAKÓW. 12.12. na posiedzeniu Prezydium Miejskiej Rady Narodowej wiceprzewodniczący Krakowskiego Komitetu Obywatelskiego zgłosił wniosek, aby prezydent miasta T. Salwa złożył swój urząd z dniem 31.01.90. Prezydent miasta oświadczył, że w styczniu 1989 r. wystąpi do prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o zwolnienie go ze stanowiska.

OPOLE. Dyrektor Zakładu Robót Instalacyjno-Budowlanych Wojewódzkiego

Przedsiębiorstwa Rolno-Przemysłowego odmówił uznania Komisji Zakładowej NSZZ 'S' utrzymując, iż w oparciu o ustawę o związkach zawodowych, powinna się ona zarejestrować w Sądzie Wojewódzkim w Opolu.

DZIERŻONIÓW. Od 20.11. podrożały ceny biletów wstępu na basen kąpielowy przy PGKiM do 800 zł za godzinę (wzrost opłat za energię i gaz). W tej sytuacji szef Wydziału Oświaty i Wychowania i naczelnik miasta, który odmówił udzielania dalszych dotacji, postanowili basen zamknąć. 11.12., podczas narady u naczelnika miasta, poseł Kowal powiedział, że młodzież zamierza pikietować basen. 12.12. PGKiM otrzymało pismo od naczelnika miasta o przejęciu basenu przez Wydział Oświaty i Wychowania.

WROCŁAW. Sekcja NSZZ 'S' Oświaty i Wychowania zaprasza na aukcję prac plastycznych na rzecz dzieci z Domów Dziecka. Aukcja odbędzie się 15.12. w godz. 14-18 i 16-17.12. w godz. 10-16 w Klubie Nauczyciela przy ul. Powstańców Śląskich 26.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE - WAI

WĘGRY.

BUDAPEST. 11.12. Węgierskie Forum Demokratyczne zakomunikowało, że Lajos Für wycofuje swą kandydaturę na stanowisko prezydenta. W nowej sytuacji, powstałej po referendum, według obowiązującej ustawy głowę państwa wybiera parlament i nikt nie może uważać się za kandydata na to stanowisko. Jeżeli nowy parlament zmodyfikuje ustawę i zapewni powszechne wybory, wtedy Forum Demokratyczne zgłosi ponownie swoją propozycję.

BUDAPEST. 11.12. w Budapeszcie z inicjatywy dziewięciu organizacji zajmujących się ochroną środowiska, odbyła się manifestacja protestacyjna. Kilkaset osób z zasłoniętymi twarzami, małymi dziećmi na rękach udało się pod gmachy ministerstw przekazując petycje z żadaniami. Proponuje się, aby minister finansów wspomógł prywatny import samochodów z katalizatorami poprzez wprowadzenie celnych i podatkowych ulg na te pojazdy. W petycji skierowanej do ministerstwa zdrowia i opieki społecznej manifestanci dmagają się podjęcia badań wpływu zanieczyszczeń środowiska na zdrowie społeczeństwa i opublikowania wyników. Dokument przekazany ministrowi handlu zawiera żądanie wstrzymania importu samochodów z silnikami dwusuwowymi.

CZECHOSŁOWACJA

BRNO. 11 grudnia ukonstytuowało się w Brnie Stowarzyszenie Wydawców Niezależnych, w skład którego weszli przedstawiciele oficyn wydawniczych i redakcji działających do tej pory nielegalnie. Stowarzyszenie będzie ubiegać się o rejestrację. Kontakt z organizatorami nawiązać można pod adresem: Vuk Kratena, Belohorska 84, Brno, tel. 63-74-31.

BRNO. 11.12. odbyła się manifestacja zorganizowana przez Forum Obywatelskie, w której uczestniczyło ok. 5 tys. osób. Celem wystąpienia było poparcie kandydatury Vaclava Havla na prezydenta kraju.

BRNO. Z Brna nadal napływają informacje nt. trwającej tu "wojny o archiwa". 10 grudnia studenci zatrzymali dwa wojskowe samochody wywożące dokumenty z budynku partii komunistycznej. Po interwencji Forum Obywatelskiego wywóz dokumentów wstrzymano. 11 grudnia do

przedstawicielei opozycji napływały informacje mówiące, że w wielu miejscach podejmowane są próby wywożenia dokumentów z siedzib partii, SB i organów władzy państwowej. Tego dnia wieczorem, po rozmowach przeprowadzonych między przedstawicielem studentów a reprezentantem lokalnego Forum Obywatelskiego, uzgodniono, iż studenckie patrole kontrolujące samochody będą rozwiązane, ponieważ sprawa zabezpieczenia oficjalnych archiwów stała się przedmiotem obrad na szczepku ogólnokrajowym.

PRAGA. Pracownicy Instytutu Ekonomicznego Czechosłowackiej Akademii Nauk wydali oświadczenie, w którym stwierdzają, że reforma gospodarcza, która ma być wprowadzona od 1.01.90. przygotowana została przez byłe kierownictwo i nie ma żadnej szansy powodzenia. Pracownicy instytutu, od momentu podjęcia prac nad przygotowaniem reformy, zwracali uwagę, że połowiczność i niekonsekwencja mogą tylko pogorszyć obecną sytuację gospodarczą, a ukryte formy kryzysu przemienić w otwarte. Tego zdania jest większość ekonomistów. Jednocześnie stwierdzają oni, że zapewnienia o szybkiej poprawie sytuacji ekonomicznej, są całkowicie nieodpowiedzialne. Wg. nich żaden z czechosłowackich i zagranicznych ekonomistów nie ma przygotowanej koncepcji, którą można by natychmiast zastosować. Istnieją jedynie ogólne opracowania poszczególnych ekonomistów, w istotny sposób różniące się od siebie.

PRAGA. 11.12. rozpoczęto demontaż ok. 30-kilometrowego odcinka zasieków na granicy z Austrią.

PRAGA. Obradują obie izby Zgromadzenia Narodowego. W porządku dnia jest wybór przewodniczącego.

PRAGA. Socjalistyczny Związek Młodzieży zaproponował kandydaturę prof. Cestmira Cisarza na prezydenta. Prof. Cisarz zgodził się kandydować pod warunkiem, że wszyscy kandydaci będą mieli możliwość zaprezentowania swoich programów w środkach masowego przekazu, podczas spotkań ze społeczeństwem - aby wszyscy kandydaci mieli równe szanse. Jednocześnie zaapelował, aby ze Zgromadzenia Narodowego, które ma wybrać prezydenta, odeszli najbardziej skompromitowani posłowie. Podniosłoby to autorytet Parlamentu. Cisarz wezwał również posłów, aby podejmując decyzję, nie kierowali się dyscypliną partyjną. C. Cisarz kandydował już na prezydenta w 1968 r., przegrał wtedy wybory. Później został wyrzucony z partii.

PRAGA. Forum Demokratyczne Komunistów i Klub Parlamentarny komunistów są zdania, że wyboru prezydenta powinno dokonać społeczeństwo, a nie - jak mówi konstytucja - Zgromadzenie Federalne. 12.12 zgłoszono projekt zmiany tego punktu konstytucji. Decyzja w tej sprawie ma zapaść w ciągu kilku dni.

PRAGA. Forum Obywatelskie i ruch "Społeczeństwo Przeciw Przemocy" popiera projekt zmiany godła państwowego CSRS na godło z 1920 r. O zmianie musi zdecydować Zgromadzenie Federalne.

PRAGA. Ota Sik, znany czeski ekonomista, przebywający od 20 lat na emigracji, przesłał Aleksandrowi Dubczekowi list otwarty, w którym wzywa go do rezygnacji z ubiegania się o fotel prezydencki i poparcie kandydatury Vaclava Havla.